

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1995-1996 (*)

19 JULI 1996

WETSONTWERP

**betreffende de internationale
samenwerking inzake de
tenuitvoerlegging van
inbeslagnemingen en
verbeurdverklaringen**

TEKST AANGENOMEN DOOR
DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in
artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK I

Algemene beginselen van de samenwerking

Art. 2

De verzoeken tot tenuitvoerlegging in België van voorlopige maatregelen, inbeslagnemingen en beslissingen tot verbeurdverklaring uitgesproken in een vreemde Staat worden in België uitgevoerd bij toepassing van de verdragen en overeenkomsten die te dien einde tussen België en de betrokken Staten onder

Zie :

- 427 - 95 / 96 :

- N° 1 : Ontwerp.
- N° 2 : Amendement.
- N° 3 : Verslag.

(*) Tweede zitting van de 49e zittingsperiode.

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1995-1996 (*)

19 JUILLET 1996

PROJET DE LOI

**sur la coopération internationale
en ce qui concerne l'exécution de
saisies et de confiscations**

TEXTE ADOPTE PAR
LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Article premier

La présente loi règle une matière visée à l'article 78
de la Constitution.

CHAPITRE Ier

Principes généraux de la coopération

Art. 2

Les demandes tendant à l'exécution en Belgique de mesures provisoires, de saisies et de décisions de confiscation prononcées dans un Etat étranger seront exécutées en Belgique, en application des traités et conventions conclus à cette fin sur la base de la réciprocité entre la Belgique et les Etats concernés,

Voir :

- 427 - 95 / 96 :

- N° 1 : Projet.
- N° 2 : Amendement.
- N° 3 : Rapport.

(*) Deuxième session de la 49e législature.

beding van wederkerigheid zijn gesloten, en wel onder de voorwaarden en volgens de procedures bepaald in deze wet.

Art. 3

§ 1. Het verzoek wordt in geen geval ten uitvoer gelegd :

1° indien zulks de soevereiniteit, de veiligheid, de openbare orde of andere wezenlijke belangen van België zou kunnen schaden;

2° indien redelijke gronden bestaan om te geloven dat het verzoek is ingegeven door overwegingen in verband met ras, godsdienst, nationaliteit of politieke overtuiging;

3° indien het strafbaar feit waarop het verzoek betrekking heeft, een politiek misdrijf is.

§ 2. De beslissing over de tenuitvoerlegging van de maatregelen bedoeld in het verzoek, wordt uitgesteld, indien deze maatregelen opsporingen of vervolgingen door de Belgische overheden zouden kunnen schaden.

HOOFDSTUK II

Tenuitvoerlegging van buitenlandse beslissingen tot verbeurdverklaring

Afdeling 1

Voorwaarden op het stuk van de tenuitvoerlegging

Art. 4

Een beslissing tot verbeurdverklaring uitgesproken door de rechterlijke autoriteiten van een vreemde Staat wordt in België ten uitvoer gelegd indien aan de volgende voorwaarden is voldaan :

1° de beslissing moet gegrond zijn op een vonnis van veroordeling van de betrokken persoon;

2° het feit dat aan de beslissing ten grondslag ligt, moet ook volgens de Belgische wetgeving een strafbaar feit vormen;

3° het vonnis van veroordeling moet gegeven zijn met inachtneming van de rechten van de verdediging;

4° de betrokken persoon mag in België voor hetzelfde feit niet reeds zijn gevonnisd;

5° het vonnis van veroordeling alsook de beslissing van verbeurdverklaring die eventueel na een afzonderlijke procedure is gegeven, moeten definitief en uitvoerbaar zijn;

6° de straf mag volgens de Belgische wetgeving niet zijn verjaard;

7° de zaken waarop de verbeurdverklaring betrekking heeft vormen vermogensvoordelen die rechtstreeks uit het misdrijf verkregen zijn, goederen en waarden die in de plaats ervan zijn gesteld of

sous les conditions et selon les procédures prévues dans la présente loi.

Art. 3

§ 1er. L'exécution de la demande ne sera en aucun cas accordée :

1° si elle risque de porter atteinte à la souveraineté, à la sécurité, à l'ordre public ou à d'autres intérêts essentiels de la Belgique;

2° s'il existe des raisons sérieuses de croire que la demande est fondée sur des considérations de race, de religion, de nationalité ou d'opinion politique;

3° si l'infraction qui est à la base de la demande est une infraction politique.

§ 2. Il sera sursis à la décision sur l'exécution des mesures visées par la demande, si celles-ci risquent de porter préjudice à des recherches ou des poursuites menées par les autorités belges.

CHAPITRE II

L'exécution des décisions étrangères de confiscation

Section 1re

Conditions de l'exécution

Art. 4

Une décision de confiscation prononcée par les autorités judiciaires d'un Etat étranger sera exécutée en Belgique si elle réunit les conditions suivantes :

1° qu'elle soit fondée sur un jugement portant condamnation de la personne à l'égard de laquelle elle est prononcée;

2° que le fait qui est à la base de la décision constitue également une infraction au regard de la loi belge;

3° que le jugement emportant condamnation ait été rendu dans le respect des droits de la défense;

4° que la personne n'ait pas été jugée en Belgique pour le même fait;

5° que le jugement emportant condamnation, de même que la décision de confiscation qui aurait été rendue à l'issue d'une procédure séparée, soient définitifs et exécutoires;

6° que la peine ne soit pas prescrite selon la loi belge;

7° que les choses sur lesquelles porte la confiscation constituent des avantages patrimoniaux tirés directement de l'infraction, des biens et valeurs qui leur ont été substitués ou des revenus de ces avanta-

inkomsten uit de belegde voordelen, in de zin van artikel 42, 3° van het Strafwetboek of zaken die gediend hebben of bestemd waren tot het plegen van een misdrijf, in de zin van artikel 42, 1° van het Strafwetboek.

Art. 5

Indien de verbeurdverklaring waarvan de tenuitvoerlegging wordt gevraagd, bestaat in de verplichting een geldbedrag te betalen dat overeenkomt met de waarde van de zaken bedoeld in artikel 42, 3°, van het Strafwetboek, wordt het verzoek, in afwijking van artikel 4, 7°, ten uitvoer gelegd op voorwaarde dat :

1° het geldbedrag waarop de verbeurdverklaring betrekking heeft, niet hoger is dan de geldwaarde van de zaken, geraamd overeenkomstig artikel 43bis van het Strafwetboek;

2° voornoemde zaken niet kunnen worden teruggevonden en op het grondgebied van de verzoekende Staat geen goederen bestaan, waarop deze zijn schuldverdring kan innen.

Art. 6

Wanneer de tenuitvoerlegging wordt gevraagd van een verbeurdverklaring die slechts gedeeltelijk voldoet aan de voorwaarde gesteld in artikel 4, 7°, wordt dit verzoek, onverminderd de toepassing van artikel 5, gedeeltelijk uitgevoerd, te weten in de mate waarin aan voornoemde voorwaarde is voldaan.

Afdeling 2

Procedure

Art. 7

Wanneer de Belgische Staat wordt verzocht een beslissing tot verbeurdverklaring ten uitvoer te leggen, maakt de correctionele rechtbank van de plaats waar de goederen gelegen zijn waarop de verbeurdverklaring betrekking heeft, die beslissing uitvoerbaar na het openbaar ministerie en de veroordeelde persoon, in voorkomend geval door middel van een ambtelijke opdracht, of zijn raadsman te hebben gehoord, en na te hebben gecontroleerd dat de voorwaarden bedoeld in artikel 4 zijn vervuld en de weigeringsgronden bedoeld in artikel 3 niet van toepassing zijn.

De rechtbank is gebonden aan de vaststelling van de feiten zoals die uitdrukkelijk of impliciet in de buitenlandse beslissing zijn uiteengezet.

Indien artikel 6 moet worden toegepast, maakt de rechtbank de buitenlandse beslissing slechts gedeeltelijk uitvoerbaar en vermeldt de zaken of, wanneer

ges investis, au sens de l'article 42, 3° du Code pénal, ou des choses qui ont servi ou qui ont été destinées à commettre l'infraction, au sens de l'article 42, 1°, du Code pénal.

Art. 5

Lorsque la confiscation dont l'exécution est demandée consiste dans l'obligation de payer une somme d'argent correspondant à la valeur des choses visées à l'article 42, 3° du Code pénal, celle-ci sera exécutée, par dérogation à l'article 4, 7°, aux conditions suivantes :

1° que la somme d'argent sur laquelle porte la confiscation ne soit pas supérieure à l'évaluation monétaire de ces choses, conformément à l'article 43bis du Code pénal;

2° que ces choses ne puissent être trouvées et qu'il n'existe pas, sur le territoire de l'Etat requérant, de biens sur lesquels celui-ci pourrait faire recouvrer sa créance.

Art. 6

Sans préjudice de l'application de l'article 5, lorsque la confiscation dont l'exécution est demandée ne répond que partiellement à la condition prévue à l'article 4, 7°, la confiscation sera exécutée partiellement, dans la mesure seulement où elle répond à cette condition.

Section 2

Procédure

Art. 7

Lorsqu'une demande tendant à l'exécution d'une décision de confiscation est adressée à la Belgique, le tribunal correctionnel du lieu où sont situés les biens sur lesquels porte la confiscation rend cette décision exécutoire, après avoir entendu le ministère public et la personne condamnée le cas échéant par commission rogatoire, ou son conseil, et après avoir vérifié que les conditions prévues à l'article 4 sont réunies et que les causes de refus prévues à l'article 3 ne doivent pas être appliquées.

Le tribunal est lié par la constatation des faits, tels qu'ils ressortent explicitement ou implicitement de la décision étrangère.

S'il y a lieu d'appliquer l'article 6, le tribunal ne rend la décision étrangère que partiellement exécutoire et indique les choses ou, s'il est fait application

artikel 5 wordt toegepast, het geldbedrag waarop de verbeurdverklaring betrekking heeft.

Het openbaar ministerie en de veroordeelde persoon kunnen tegen de beslissing van de rechtbank voorziening in cassatie instellen.

Art. 8

De verbeurdverklaring die overeenkomstig de procedure bedoeld in artikel 7 in België uitvoerbaar is gemaakt, wordt gelijkgesteld met de verbeurdverklaring uitgesproken krachtens de artikelen 42, 43 en 43bis van het Strafwetboek.

HOOFDSTUK 3

Tenuitvoerlegging van buitenlandse verzoeken tot inbeslagneming

Afdeling 1

Voorwaarden op het stuk van de tenuitvoerlegging

Art. 9

De verzoeken tot het nemen van voorlopige maatregelen of tot inbeslagneming met het oog op verbeurdverklaring ingediend door een vreemde Staat, worden in België ten uitvoer gelegd indien aan de volgende voorwaarden is voldaan :

1° het verzoek moet uitgaan van een rechterlijke overheid;

2° het feit waarop het verzoek betrekking heeft, moet volgens de Belgische wetgeving alsook volgens de wetgeving van de vreemde Staat een misdrijf vormen;

3° de persoon waarop het verzoek betrekking heeft, mag in België voor hetzelfde feit nog niet geconvict zijn;

4° de maatregel waarom wordt verzocht, moet door de Belgische rechterlijke autoriteiten, krachtens het Belgisch recht, kunnen worden genomen, met het oog op opsporingen of vervolgingen, indien het om een analoge interne zaak ging.

Afdeling 2

Procedure

Art. 10

Wanneer de Belgische Staat wordt verzocht een voorlopige maatregel of een inbeslagneming ten uitvoer te leggen, maakt de raadkamer van de rechtbank van eerste aanleg van de plaats waar de goede-

de l'article 5, le montant de la somme d'argent sur lesquels portera la confiscation.

Le ministère public et la personne condamnée peuvent se pourvoir en cassation contre la décision du tribunal.

Art. 8

La confiscation qui a été rendue exécutoire en Belgique selon la procédure prévue à l'article 7 est assimilée à la confiscation prononcée conformément aux articles 42, 43 et 43bis du Code pénal.

CHAPITRE 3

L'exécution des demandes étrangères de saisie

Section 1re

Conditions de l'exécution

Art. 9

Toute demande de mesure provisoire ou de saisie, aux fins de confiscation, adressée par un Etat étranger, sera exécutée en Belgique si elle réunit les conditions suivantes :

1° qu'elle émane d'une autorité judiciaire;

2° que le fait qui est à la base de la demande constitue une infraction au regard de la loi belge et de la loi étrangère;

3° que la personne visée par la demande n'ait pas été jugée en Belgique pour le même fait;

4° que la mesure sollicitée puisse être prise, en vertu du droit belge, par les autorités judiciaires belges à des fins de recherches ou de poursuites s'il s'agissait d'une affaire interne analogue.

Section 2

Procédure

Art. 10

Lorsqu'une demande tendant à l'exécution d'une mesure provisoire ou d'une saisie est adressée à la Belgique, la chambre du conseil du tribunal de première instance du lieu où sont situés les biens sur

ren waarop het verzoek betrekking heeft, gelegen zijn, de voorlopige maatregel of de inbeslagneming uitvoerbaar na te hebben gecontroleerd dat de voorwaarden bedoeld in artikel 9 zijn vervuld en de weigeringsgronden bedoeld in artikel 3 niet van toepassing zijn.

De raadkamer doet uitspraak ten laatste vijf dagen nadat het verzoek bij haar is ingediend.

Art. 11

In spoedeisende gevallen worden de voorlopige maatregelen, die onverwijld ten uitvoer moeten worden gelegd, genomen op beschikking van de onderzoeksrechter van de plaats waar de betrokken goederen gelegen zijn.

Die maatregelen worden niet gehandhaafd indien zij binnen vijf dagen te rekenen van de beschikking niet worden bevestigd door de raadkamer, die uitspraak doet overeenkomstig het bepaalde in artikel 10.

HOOFDSTUK 4

Wijzigingsbepalingen

Afdeling 1

Beslissingen tot verbeurdverklaring uitgesproken in België

Art. 12

In het Strafwetboek wordt een artikel 43ter ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 43ter. — De bijzondere verbeurdverklaring die van toepassing is op de zaken bedoeld in artikel 42, kan eveneens worden uitgesproken wanneer die zaken zich buiten het grondgebied van de Belgische Staat bevinden. »

Art. 13

Artikel 165 van het Wetboek van Strafvordering wordt aangevuld met de volgende bepaling :

« Indien het vonnis van veroordeling de bijzondere verbeurdverklaring inhoudt van zaken die zich buiten het grondgebied van de Belgische Staat bevinden, stelt het openbaar ministerie daarvan de Minister van Justitie in kennis en zendt het hem een afschrift van het strafdossier toe. »

lesquels porte la demande rend la mesure provisoire ou la saisie exécutoire, après avoir vérifié que les conditions prévues à l'article 9 sont réunies et que les causes de refus prévues à l'article 3 ne doivent pas être appliquées.

La chambre du conseil statue au plus tard cinq jours après avoir été saisie de la demande.

Art. 11

En cas d'urgence, les mesures provisoires dont l'exécution immédiate s'avérerait nécessaire seront prises, sur l'ordonnance du juge d'instruction du lieu où sont situés les biens visés.

Ces mesures ne seront pas maintenues si, dans les cinq jours de l'ordonnance, elles ne sont pas confirmées par la chambre du conseil, statuant conformément à ce qui est prévu à l'article 10.

CHAPITRE 4

Dispositions modificatives

Section 1re

Les décisions de confiscation prononcées en Belgique

Art. 12

Un article 43ter, rédigé comme suit, est inséré dans le Code pénal :

« Art. 43ter. — La confiscation spéciale s'appliquant aux choses visées à l'article 42 pourra également être prononcée lorsque ces choses se trouvent hors du territoire de la Belgique. »

Art. 13

L'article 165 du Code d'instruction criminelle est complété comme suit :

« Lorsque le jugement de condamnation emporte la confiscation pénale de choses se trouvant hors du territoire de la Belgique, le ministère public en avise le Ministre de la Justice et lui transmet copie du dossier répressif. »

Art. 14

Artikel 197 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met de volgende bepaling :

« Indien het vonnis van veroordeling de bijzondere verbeurdverklaring inhoudt van zaken die zich buiten het grondgebied van de Belgische Staat bevinden, stelt het openbaar ministerie daarvan de Minister van Justitie in kennis en zendt het hem een afschrift van het strafdossier toe. »

Art. 15

Artikel 376 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met de volgende bepaling :

« Indien het arrest van veroordeling de bijzondere verbeurdverklaring inhoudt van zaken die zich buiten het grondgebied van de Belgische Staat bevinden, stelt het openbaar ministerie daarvan de Minister van Justitie in kennis en zendt het hem een afschrift van het strafdossier toe. »

Afdeling 2

Voorlopige maatregelen genomen in België

Art. 16

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 35bis ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 35bis. — De procureur des Konings neemt tevens alles in beslag wat een uit het misdrijf verkregen vermogensvoordeel schijnt te vormen. »

Art. 17

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 35ter ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 35ter. — Indien de zaken die het uit het misdrijf verkregen vermogensvoordeel schijnen te vormen, onroerende goederen zijn, wordt bewarend beslag op onroerend goed gedaan, zulks bij deurwaardersexploot dat aan de eigenaar wordt betekend en op straffe van nietigheid een afschrift van de vordering van de procureur des Konings, alsmede de verschillende vermeldingen bedoeld in de artikelen 1432 en 1568 van het Gerechtelijk Wetboek moet bevatten.

Het beslagexploot moet op de dag zelf van de betekening ter overschrijving worden aangeboden op het kantoor der hypotheek van de plaats waar de goederen gelegen zijn. Als dagtekening van de overschrijving geldt de dag van afgifte van het exploot.

Het bewarend beslag op onroerend goed gedaan op vordering van de procureur des Konings heeft de gevolgen omschreven in de artikelen 1443 en 1444, het derde lid uitgezonderd, van het Gerechtelijk Wetboek.

Art. 14

L'article 197 du même Code est complété comme suit :

« Lorsque le jugement de condamnation emporte la confiscation spéciale de choses se trouvant hors du territoire de la Belgique, le ministère public en avise le Ministre de la Justice et lui transmet une copie du dossier répressif. »

Art. 15

L'article 376 du même Code est complété comme suit :

« Lorsque l'arrêt de condamnation emporte la confiscation spéciale de choses se trouvant hors du territoire de la Belgique, le ministère public en avise le Ministre de la Justice et lui transmet une copie du dossier répressif. »

Section 2

Les mesures provisoires prises en Belgique

Art. 16

Un article 35bis, rédigé comme suit, est inséré dans ce même Code :

« Art. 35bis. — Le procureur du Roi se saisira également de tout ce qui paraîtra constituer un avantage patrimonial tiré de l'infraction. »

Art. 17

Un article 35ter, rédigé comme suit, est inséré dans ce même Code :

« Art. 35ter. — Lorsque les choses paraissant constituer un avantage patrimonial tiré d'une infraction sont des biens immeubles, la saisie immobilière conservatoire sera faite par exploit d'huissier signé au propriétaire et contenant, à peine de nullité, la copie du réquisitoire du procureur du Roi, ainsi que les différentes mentions visées aux articles 1432 et 1568 du Code judiciaire.

L'exploit de saisie sera présenté à la transcription, le jour même de la signification, au bureau des hypothèques de la situation des biens. La transcription prendra date du jour de la remise de cet exploit.

La saisie immobilière conservatoire par le procureur du Roi a les effets prévus par les articles 1443 et 1444, à l'exception du troisième alinéa, du Code judiciaire.

Het bewarend beslag op onroerend goed geldt tot op het tijdstip van beëindiging van de strafprocedure. »

Art. 18

In artikel 89 van hetzelfde Wetboek worden tussen de cijfers « 35 » en « 36 » de cijfers « 35*bis*, 35*ter* » ingevoegd.

La saisie immobilière conservatoire vaut jusqu'à l'aboutissement de la procédure pénale. »

Art. 18

Dans l'article 89 du même Code, les chiffres « 35*bis*, 35*ter* » sont insérés entre les chiffres « 35 » et « 36 ».